

marfil

RECURSOS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

5

Llengua primària

Josep Martines (Coordinador)
Alícia Coloma
Dari Escandell
María García
Caterina Martínez

Disseny coberta: Jose Asencio

Il·lustracions: Esperança Martínez Molina

© Tabarca Llibres, SL

© Josep Martines Pérez (Coordinador)

Alícia Coloma de Juan

Dari Escandell Maestre

María García González

Caterina Martínez de Dios

Edita:

Tabarca Llibres, SL

C/ Sèquia de Calvera, 41

Tel.: 96 318 60 07

www.tabarcallibres.com

46910 SEDAVÍ (València)

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra sols es pot realitzar amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions previstes per la llei. Si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, s'ha d'adreçar a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

Producte
Ecològic

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	5
LÍNIES METODOLÒGIQUES EN QUÈ ES BASA AQUEST PROJECTE	5
ESTRUCTURA DEL LLIBRE	5
BLOCS I CONTINGUTS A QUÈ FA REFERÈNCIA CADA APARTAT	6
MATERIALS	7
CURRÍCULUM ÀREA DE VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA	7
CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	11
CRITERIS D'AVALUACIÓ I ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES . . .	19
RECURSOS I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES LLENGUA 5 ^a Primària . .	27
UNITAT 0 EL BLOG DE CINQUÉ	30
UNITAT 1 ELS NOSTRES AMICS	41
UNITAT 2 ANEM DE CONCERT	65
UNITAT 3 NADAL DOLÇ COM LA MEL	91
UNITAT 4 EN FORMA	99
UNITAT 5 TALLER D'ARTISTES	123
UNITAT 6 DE CAMÍ CAP AL FUTUR	145
UNITAT 7 ECOLOGIA@MON.NET	167
UNITAT 8 1, 2, 3... ACCIÓ!	189
ANNEX I ACTIVITATS DE REFORÇ I D'AMPLIACIÓ	213
ANNEX II AVALUACIONS PER UNITATS	271

PRESENTACIÓ

Benvolguts i benvolgudes mestres, els materials que teniu a les mans pretenen ser una ajuda i una guia en la vostra tasca educativa. Estan pensats per als alumnes que no tenen el valencià com a llengua materna i, per tant, pretenen ajudar-vos a aconseguir que aquests alumnes facen del valencià una llengua de comunicació i un vehicle de relació amb el món que els envolta. Així mateix, són materials útils per aquells aprenents valencianoparlants de centres amb un escàs ús vehicular del valencià en altres assignatures.

Aquests materials, han estat elaborats segons la nova normativa, seguint l'estructura dels 5 Blocs establits per la LOMQE per a l'Àrea Valencià: Llengua i Literatura

- ✓ Bloc 1. Comunicació oral: escoltar i parlar
- ✓ Bloc 2. Comunicació escrita: llegir
- ✓ Bloc 3. Comunicació escrita: escriure
- ✓ Bloc 4. Coneixement de la llengua
- ✓ Bloc 5. Educació literària

LÍNIES METODOLÒGIQUES ESSENCIALS EN QUÈ ES BASA AQUEST PROJECTE

La metodologia que inspira aquest projecte és sobretot pràctica i de base comunicativa: busca la participació directa de l'alumnat en contextos de comunicació motivadors i creïbles, per això hem dissenyat un conjunt de 8 unitats didàctiques que tenen com a objectius immediats:

- a) Elaborar materials que, adaptats a la nova llei, treballen totes les unitats per competències. A més de desenvolupar la competència comunicativa, en totes les unitats estan presents les competències bàsiques amb activitats -socials, artístiques, digitals...- que interrelacionen totes les àrees i despleguen la creativitat dels alumnes. Es pretén d'ajudar-los a construir aprenentatges i coneixements.
- b) Fer del valencià un vehicle de comunicació i de relació amb el món que els envolta. Aquests materials s'inspiren en l'anomenat mètode comunicatiu per a l'aprenentatge de les llengües: aprendre a parlar, a llegir i a escriure fent servir la llengua.
- c) Aprendre des d'un punt de vista holístic. Cada unitat és un tot i els diferents apartats estan integrats en el tema central.

Els materials estan estructurats en dos textos: un llibre i un quadern d'activitats que són inseparables. El llibre se centra en la part oral de la llengua i el quadern en l'aplicació pràctica dels continguts orals. Així, cada sessió de classe consta d'una primera part on es mostren models orals i que es treballa amb el llibre, i una segona part on es practica al quadern el que s'ha après.

Per fer la faena més lúdica i atractiva, hem introduït un joc que està present en totes les unitats. Els alumnes, llegint els missatges de WhatsApp que els envia Ivan, un dels protagonistes, han d'endevinar el país on es troba, a mesura que tracen l'itinerari d'un viatge arreu del món.

ESTRUCTURA DEL LLIBRE

El llibre consta de 8 unitats que s'estructuren en els apartats següents:

- **EN MARXA.** Presenta els protagonistes de la unitat conversant entorn un centre d'interés que fonamenta els continguts de la unitat. Camil·la, Ivan, Niko, Aitana i Miquel ens mostren l'univers d'interessos dels alumnes de 5é i ho fan mitjançant l'elaboració d'un blog de classe. Aquest apartat està pensat per a desenvolupar la competència oral i sempre va acompanyat d'una audició.
- **FA TEMPS.** En aquest apartat s'estimula l'animació a la lectura mitjançant un còmic relacionat amb el centre d'interés.
- **QUÈ EN SAPS, DE...?** Pretén servir com a model i punt de partida de la pràctica oral de l'alumnat, tenint en compte els seus discursos col·loquials, familiars i formals. Permet reforçar el repertori lèxic de la unitat mitjançant activitats que afavoreixen la comprensió de significats i la recerca d'informació digital mitjançant un gran banc de pàgines web i vídeos que l'alumnat pot consultar.

- **FIXA'T COM SONA.** Ací treballem la lectura d'un correu electrònic. La comprensió lectora mitjançant la verbalització de preguntes entorn del text escrit permet treballar la correspondència directa so-grafia, les normes ortogràfiques i l'ús reflexiu del codi lingüístic oral i escrit.
- **CLIPS DE LLENGUA.** Ací els alumnes s'endinsen en la reflexió gramatical per mitjà de l'anàlisi de la producció discursiva pròpia i aprofitant els contextos lingüístics treballats en apartats anteriors. Aquestes activitats es relacionen estretament amb el camp lexicosemàntic de la unitat. Els conceptes gramaticals s'estudien des d'un punt de vista funcional lligat, així mateix, a la construcció de frases que s'adiuen amb els textos que més tard hauran d'utilitzar en l'apartat d'ARA ET TOCA A TU com a comunicadors de llengua.
- **ARA ET TOCA A TU.** Lectures relacionades amb el tema de la unitat. Hem posat especial atenció en el fet que siguin atractives i amenes per als alumnes i que els despertin la curiositat. L'expressió escrita es planteja com un procés de construcció del text escrit, com a tasca acumulativa al final de cada unitat. Hi ha la intenció que finalitze amb un PROJECTE d'escriptura interactiva i personal que reculli tot el vocabulari i les estructures gramaticals treballades a la unitat.
- **COSES QUE HEM APRÉS.** És un apartat de RESUM esquemàtic on els alumnes repassen el més important de cada apartat.

BLOCS I CONTINGUTS A QUÈ FAN REFERÈNCIA CADA APARTAT

- ◆ **EN MARXA.** Aquest apartat fa referència als Blocs 1 i 2 i als continguts específics següents:
 - ✓ Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.
 - ✓ Situacions de comunicació dirigides o espontànies: col·loquis sobre temes propers a l'experiència de l'alumne.
 - ✓ Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim.
 - ✓ Ús del llenguatge no discriminatori.
- ◆ **FA TEMPS.** Aquest apartat fa referència als Blocs 2, 3 i 5 als continguts específics següents:
 - ✓ Reproducció de fragments de contes i històries mitjançant l'expressió oral i escrita.
 - ✓ Lectura en veu alta amb pronunciació correcta.
 - ✓ Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.
 - ✓ Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.
 - ✓ Identificació de l'espai i el temps en els quals transcorre de l'acció.
- ◆ **QUÈ EN SAPS, DE...?** Aquest apartat fa referència als Blocs 1, 2 i 4 i als continguts específics següents:
 - ✓ Reconeixement de idees principals i secundàries, detalls rellevants i valors no explícits.
 - ✓ Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social, mitjançant simulació o participació per a oferir i compartir informació.
 - ✓ Aplicació dels elements bàsics dels textos argumentatius a la comprensió i interpretació de cartells, exàmens, entrevistes...
- ◆ **FIXA'T COM SONA.** Aquest apartat fa referència als Blocs 4 i 5 i als continguts específics següents:
 - ✓ Pràctica constant de la pronunciació correcta (p. ex. consonants sonores, geminacions...) relacionant-los amb la realització gràfica.
 - ✓ Sistematització de l'ortografia, amb la valoració del seu paper social i la utilització constant en els propis escrits.
 - ✓ Ús dels signes de puntuació per a cohesionar el text.
 - ✓ Exploració del lèxic general de la llengua per a descobrir les particularitats del vocabulari.
 - ✓ Observació de fenòmens sil·làbics i utilització de les regles d'accentuació gràfica.
 - ✓ Acceptació, respecte i valoració positiva de les normes i convencions lingüístiques.

- ◆ **CLIPS DE LLENGUA.** Aquest apartat fa referència al Bloc 4 i als continguts específics següents:
 - ✓ Aplicació dels coneixements gramaticals a la pròpia producció discursiva.
 - ✓ Exploració de l'estructura morfològica de les paraules a fi de descobrir les formes, significats i usos bàsics en la flexió i la derivació i d'aplicar-les a la pròpia producció discursiva.
 - ✓ Manipulació d'oracions senzilles per a identificar les funcions bàsiques (subjecte i predicat).
 - ✓ Valoració de la reflexió sobre la llengua com a mitjà d'enriquiment dels recursos lingüístics personals en l'èxit d'una bona comprensió i d'una expressió correcta, apropiada i genuïna.

- ◆ **ARA ET TOCA A TU.** Aquest apartat fa referència als Blocs 2, 3 i 5 als continguts específics següents:
 - ✓ Lectura de tot tipus de textos continus i discontinus, en distints suports: impresos, digitals i multimodals.
 - ✓ Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos d'àmbit escolar o social, amb diferents intencions.
 - ✓ Ús del vocabulari adequat al nivell educatiu.
 - ✓ Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració dels companys o del professor.
 - ✓ Redacció de distints tipus de textos: periodístic, argumentatiu, publicitari, instructiu (com normes, receptes, etc).
 - ✓ Presentació de la informació mitjançant un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell de l'alumne.
 - ✓ Organització i presentació del text de forma creativa, utilitzant eines digitals així com la manipulació bàsica d'imatges utilitzant àudio i vídeo.

- ◆ **COSES QUE HEM APRÉS.** És un apartat de RESUM esquemàtic on els alumnes repassen el més important de cada unitat. Es tracta d'una estratègia d'aprenentatge que permet a l'alumnat localitzar, comparar, classificar, identificar, interpretar i reelaborar els coneixements i les informacions que han vist en cada apartat.

MATERIALS

- **LLIBRE DE RECURSOS.** Proporciona tota la informació necessària per al maneig adequat de les activitats del llibre i del quadern. Hi trobareu l'explicació metodològica de les activitats de cada apartat, les solucions pertinents i alguns suggeriments per a aprofundir més encara en els continguts treballats.
- **CD DE CLASSE.** Són un suport imprescindible per a aconseguir un doble objectiu: la comprensió de la llengua mitjançant diferents models lingüístics i una pronúncia i una entonació correctes. Hi ha gravacions diverses: converses, exposicions, textos de diferents tipus que es permeten ser escenificats...
- **ACTIVITATS DE REFORÇ I D'AMPLIACIÓ.** Per tal d'abordar la diversitat de diferents ritmes d'aprenentatge a l'aula, cada unitat va acompanyada d'una sèrie d'activitats de reforç i d'ampliació com a materials extra per als alumnes que les puguin necessitar.
- **AVALUACIONS.** Al final del LLIBRE DE RECURSOS hi ha per a cada unitat un model d'avaluació, dissenyat per a comprovar els avanços aconseguits per l'alumnat. Les activitats inclouen les quatre destreses de comprensió i expressió oral i escrita.
- **MAPA DEL MÓN.** Els alumnes, llegint els missatges de WhatsApp que els envia Ivan, puntejaran el país on es troba i traçaran l'itinerari d'arreu del món.

No volem acabar les reflexions sobre les línies metodològiques d'aquest projecte sense recordar-vos que teniu a l'abast una estratègia didàctica divertida i amena en què es busca la màxima participació dels alumnes per tal que siguin els autèntics protagonistes del procés d'aprenentatge. Pensem que ensenyar una llengua és sobretot i abans que res ensenyar a utilitzar-la. Per això recordem que el mestre, des del moment que entra en l'aula i que comença la classe de valencià, haurà de parlar sempre i tot en valencià. Aquesta és l'única manera de crear en la classe les condicions idònies perquè el valencià hi esdevinga un instrument de comunicació.

Finalment, només ens cal desitjar-vos que l'univers de la colla de Sé, format per Camil·la, Ivan, Miquel, Aitana i Niko us endinsen en un univers ple de curiositats i que descobriu amb ells el poder del llenguatge. Llenguatge que, en aquest cas, els xiquets aniran perfeccionant i consolidant a través de la nostra llengua.

CURRÍCULUM

ÀREA VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

Reproduïm literalment el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

L'estructuració del pensament del ser humà i, en conseqüència, la construcció del coneixement, es realitza a través del llenguatge, per tant, la capacitat de comprendre i d'expressar-se resulta necessària en qualsevol procés d'aprenentatge. Ambdós capacitats s'articulen en els processos de comprensió, expressió i interacció oral, d'una banda, i de comprensió, expressió i interacció escrita, d'una altra.

L'objectiu principal de l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura al llarg de l'etapa de l'Educació Primària és el desenrotllament de la competència comunicativa de l'alumnat entesa en tots els vessants: pragmàtica, lingüística, sociolingüística i literària. Així, d'una banda, ha d'aportar-li ferramentes i coneixements necessaris per a moure's satisfactòriament en qualsevol situació comunicativa de la vida acadèmica, familiar i social pròpia de la seua edat i, d'una altra, ha de servir com a base per a la consolidació de la competència comunicativa necessària en tots els àmbits de la vida adulta i pròpia d'estudis superiors.

Per a això, s'ha de propiciar el desenrotllament de les destreses bàsiques en l'ús de la llengua: escoltar, parlar, llegir, escriure i interactuar, de forma integrada. L'adquisició d'estes destreses comunicatives només pot aconseguir-se a través de la pràctica en la comprensió i l'expressió de distintes classes de textos i de la reflexió sobre estos, tenint present que esta no ha d'organitzar-se entorn de sabers disciplinaris estancs i descontextualitzats que prolonguen la separació entre la reflexió lingüística i l'ús de la llengua, o entre la reflexió literària i el plaer de llegir, sinó que han d'ajustar-se a la realitat canviant d'un individu que viu immers en una societat digital i que és capaç de buscar informació de manera immediata a través de les tecnologies de la informació i la comunicació. A més s'ha d'aprofitar l'ús acadèmic i social de la llengua que es realitza en la resta d'assignatures.

Els elements curriculars de Valencià: Llengua i Literatura es vinculen de manera creixent i graduada al llarg de tota l'etapa. Esta progressió també està present en l'autonomia de l'alumnat en la comprensió i l'expressió lingüística. Es pretén consolidar un procés d'adquisició acumulativa de les destreses, de manera que tot el que s'ha après en cada nivell siga necessari per a continuar el procés de consolidació d'aprenentatges en el següent, a més, l'enfocament comunicatiu permet que els aprenentatges s'articulen al voltant de l'ús social de la llengua en diferents àmbits: privats i públics, familiars, socials i escolars. Així la llengua és, al mateix temps, objecte i instrument d'aprenentatge.

L'organització en blocs de contingut no pretén jerarquitzar els aprenentatges, sinó que respon a les destreses bàsiques que ha de manejar un alumne per a ampliar progressivament la seua capacitat de comprensió, expressió i interacció oral i escrita, així com la seua educació literària.

La forma de parlar i d'escoltar d'una persona determina la percepció que els altres tenen d'ella. És per tant imprescindible dotar l'alumnat d'estratègies que afavorisquen un correcte aprenentatge d'esta dimensió oral de la competència comunicativa i que li assegure un maneig efectiu de les situacions de comunicació en els àmbits personal, social, acadèmic i professional al llarg de la seua vida. Amb el **"BLOC 1. COMUNICACIÓ ORAL: ESCOLTAR I PARLAR"** es busca que l'alumnat adquirisca les habilitats necessàries per a comunicar amb precisió les seues pròpies idees, realitzar discursos cada vegada més elaborats d'acord amb una situació comunicativa, escoltar de forma activa i interpretar de manera correcta les idees dels altres. Les propostes metodològiques d'este bloc van dirigides a millorar la gestió de les relacions socials a través del diàleg en equip i a perfeccionar la planificació, l'exposició i l'argumentació dels propis discursos orals i van des de l'anàlisi de discursos i debats audiovisuals fins a l'avaluació de discursos propis i aliens, gravats i projectats. Les pràctiques orals, com ara exposicions o debats, han de formar part de l'activitat quotidiana de l'aula en totes les assignatures del currículum.

La lectura i l'escriptura són els instruments a través dels quals es posen en marxa alguns processos cognitius bàsics que ens ajuden a accedir al coneixement del món, dels altres i d'un mateix i, per tant, exercixen un paper fonamental com a ferramentes d'adquisició de nous aprenentatges al llarg de la vida.

Amb el **"BLOC 2. COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR"** se persegueix que l'alumnat siga capaç d'entendre textos de distint grau de complexitat i de gèneres diversos. L'aprenentatge formal de la lectura, que es du a terme en les situacions d'interacció que oferix la institució educativa tant a nivell d'aula com de centre, consistirà en l'adquisició d'estratègies que permeten el desenrotllament de la competència lectora en qualsevol disciplina, la qual implica una sèrie de processos cognitius que permeten la construcció del significat d'allò que es llig, entre els quals destaquen: localitzar i obtenir informació rellevant, realitzar inferències directes, és a dir, deduir informació nova i idees no expressament indicades en el text però sí clarament implícites, analitzar, interpretar i avaluar tant el contingut del text com la seua forma i estructura. L'ensenyament de la lectura és un procés llarg i més complex actualment, que no conclou amb l'assimilació de les convencions del codi escrit, sinó que és permanent i en progressió ascendent de qualsevol tipus de textos i en tot tipus de suports, ja siguen impresos o digitals. Comprendre un text implica posar en marxa una sèrie d'estratègies de lectura que han de practicar-se en l'aula i projectar-se en totes les esferes de la vida i en tot tipus de lectura: llegir per a obtenir informació, llegir per a incrementar el coneixement de la llengua, llegir per plaer, etc. Moltes de les accions que es desenrotllen entorn de la competència lectora es poden canalitzar a través del pla de lectura del centre, el qual és una línia de treball que comprén objectius, metodologies i estratègies per a promoure el foment de la lectura i la millora de la competència lectora en totes les àrees curriculars i que afavorix, així mateix, l'adquisició de competències clau. La participació de l'alumnat en accions del pla de lectura, especialment les referents a dinamització i animació lectores, suposarà un desenrotllament progressiu de la seua autonomia a l'hora de construir la seua geografia lectora, la qual cosa afavorirà la seua construcció personal. En este bloc també s'incidix en l'ús, inicialment guiat i posteriorment autònom, de les biblioteques d'aula i de centre com a part del procés que permet a l'alumnat aconseguir independència en el maneig dels recursos documentals que oferixen les biblioteques municipals i públiques, tant per a satisfer les seues necessitats d'aprenentatge i formatives, com les més personals respecte a la lectura per entreteniment. La possibilitat que al finalitzar l'educació primària l'alumnat s'inicie, de manera dirigida, en l'ús de biblioteques virtuals, suposa un pas fonamental en l'adquisició de les competències clau necessàries perquè sàpia moure's en la societat de la informació i del coneixement que ens caracteritza.

Amb el **"BLOC 3. COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE"** se prepara l'alumnat perquè reconstruísca les idees explícites i implícites d'un text a fi d'elaborar el seu pensament crític i creatiu, també s'ha d'aconseguir que l'alumnat construísca els seus textos i integre coneixements obtinguts de diferents fonts i en suports diversos. En ambdós casos s'han d'activar estratègies específiques de tractament de la informació, a més l'ensenyament dels processos d'escriptura, presents en totes les assignatures, pretén aconseguir que l'alumne en prenga consciència com un procediment estructurat en quatre parts: planificació de l'escrit, redacció a partir d'esborranys d'escriptura, revisió d'esborranys i, finalment, elaboració del producte final.

Tots els sers humans posseïm una capacitat innata per a comunicar-nos a través d'elements verbals o extra verbals que ens permeten interactuar amb el món que ens rodeja, amb formes cada vegada més complexes. El **"BLOC 4. CONEIXEMENT DE LA LLENGUA"** respon a la necessitat de reflexió sobre els mecanismes lingüístics que regulen la comunicació i s'allunya de la pretensió d'utilitzar els coneixements lingüístics com un fi en si mateixos per a tornar-los la seua funcionalitat original: servir de base per a l'ús correcte de la llengua. El coneixement de la llengua dins de l'aula d'Educació Primària es planteja com l'aprenentatge progressiu i aplicat a l'ús de les habilitats lingüístiques, així com la construcció de competències en els usos discursius del llenguatge a partir del coneixement i la reflexió necessaris per a apropiarse de les regles gramaticals i ortogràfiques, imprescindibles, per a parlar, llegir i escriure correctament en totes les esferes de la vida. Este coneixement progressiu es produïx quan l'alumne percep l'ús de diferents formes lingüístiques per a diverses funcions i quan analitza les seues produccions i les dels que el rodegen per a comprendre-les, avaluar-les i, si és el cas, corregir-les.

Els continguts s'estructuren al voltant de quatre eixos fonamentals: el primer és l'observació reflexiva de la paraula, el seu ús i els seus valors significatius i expressius dins d'un discurs, d'un text i d'una oració; el segon se centra en les relacions gramaticals que s'establixen entre les paraules i els grups de paraules dins del text; el tercer aprofundix en les relacions textuais que fonamenten el discurs; i el quart se centra en les varietats lingüístiques de la llengua. La reflexió metalingüística està integrada en l'activitat verbal i en tots els nivells (discursiu, textual i oracional) i intervé en els processos d'aprenentatge de la llengua oral i la llengua escrita a través de les diferents fases de producció (planificació, textualització i revisió), la qual cosa aportarà a l'alumnat els mecanismes necessaris per al coneixement actiu i autònom de la seua llengua al llarg de la vida.

Este bloc té un caràcter transversal a les destreses lingüístiques arreplegades en els blocs anteriors. Per esta raó s'ha optat per incloure en este apartat els elements curriculars relacionats amb les habilitats d'autoregulació, la planificació de tasques i l'aprenentatge cooperatiu, així com aquells relacionats amb la interacció en mitjans digitals.

El **"BLOC 5. EDUCACIÓ LITERÀRIA"** assumix l'objectiu de fer de l'alumnat lectors implicats en un procés de formació lectora que continue al llarg de tota la vida. Per a això és necessari alternar la lectura, comprensió i interpretació d'obres literàries pròximes als seus gustos personals i a la seua maduresa cognitiva amb la de textos literaris que aporten el coneixement bàsic sobre algunes obres representatives de la nostra literatura i de la literatura universal.

La reflexió literària a través de la lectura, comprensió i interpretació de textos significatius afavorix el coneixement de les possibilitats expressives de la llengua, desenrotlla la capacitat crítica i creativa de l'alumnat, li dóna accés al coneixement d'altres èpoques i cultures i l'enfronta a situacions que enriqueixen la seua experiència del món i afavorixen el coneixement d'un mateix.

La informació i la interpretació de textos o obres no és unidireccional de professor a alumne, sinó que és este últim el que ha d'adquirir, amb autonomia progressiva, amb l'ajuda de models i la guia dels adults, els recursos personals propis d'un lector actiu, capaç de veure en l'obra literària una finestra oberta a la realitat i a la fantasia i un espill en què prendre consciència de si mateix i del món que l'envolta. De la mateixa manera, eixa presa de consciència del món i d'un mateix es veu afavorida per l'activitat lúdica i creativa de l'alumnat en la producció de textos personals d'intenció literària.

En tots els blocs i durant tota l'etapa, l'avaluació s'aplica tant al producte final, elaborat de forma individual o en equip cooperatiu, com al procés. S'avalua i s'ensenya a avaluar els processos de comprensió, expressió i interacció oral i escrita a partir de les produccions de l'alumnat amb l'objectiu de fer explícites les carències i el progrés de l'alumnat i que este, al seu torn, siga capaç de reconèixer les seues dificultats per a millorar-les; la integració de les tecnologies en l'aula ha d'afavorir el plantejament integral d'estes estratègies. A més l'alumnat, necessita adquirir els mecanismes que li permeten diferenciar i utilitzar els diferents gèneres discursius apropiats a cada context (familiar, personal, acadèmic, social) en totes les assignatures del currículum. D'altra banda, la revisió en equip cooperatiu ha d'introduir-se com a pràctica habitual en estos casos per a afavorir l'aprenentatge autònom, ja que el diàleg es configura com el mitjà a través del qual es fixen els coneixements.

Des del punt de vista metodològic l'organització dels elements curriculars de l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura es basa en el tractament integrat de les llengües del currículum que respon a la concepció plurilingüe del sistema educatiu valencià en què conviuen dos llengües cooficials amb, almenys, una llengua estrangera i totes estes són alhora objecte i instrument d'aprenentatge. En la presentació dels elements curriculars de Llengua Castellana i Literatura s'ha optat pel plantejament d'uns criteris d'avaluació comuna a les dos llengües cooficials com a mitjà per a aconseguir-ne el domini al final de l'etapa. Es relacionen els continguts comuns a les dos llengües, que es poden desenrotllar i avaluar indistintament des de qualsevol d'estes, i els continguts que es consideren específics de cada una. Esta presentació ajuda a planificar l'elaboració de tasques i estratègies d'aprenentatge que permeten realitzar transferències lingüístiques i previndre o corregir les interferències en funció de quina siga la L1 o la L2 del centre, segons la definició que figure en el seu projecte lingüístic. A més s'ha de tindre en compte que una gran part dels continguts comuns són fàcilment transferibles a la llengua o llengües estrangeres una vegada que s'ha consolidat el codi oral o escrit.

D'altra banda, convé plantejar les activitats d'aprenentatge partint d'un enfocament comunicatiu i situar-les en contextos i situacions variats que incloguen interaccions i faciliten la participació i implicació de l'alumnat, de manera que este adopte diferents rols i mantinga un paper actiu i progressivament autònom. Les habilitats i estratègies apreses es podran aplicar a situacions semblants de la vida real.

L'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura és bàsica per a l'adquisició de la competència lingüística, a més, les possibilitats de comunicació que plantegen les TIC estan presents en elements curriculars de tots els blocs (obtenció, tractament i comunicació de la informació), per tant, per mitjà de l'aprenentatge de la llengua es contribuïx a l'adquisició de la competència digital. D'altra banda, les diferents destreses comunicatives s'apliquen a l'obtenció, tractament i comunicació de la informació en diferents àmbits, però especialment en l'escolar, amb la qual cosa l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura contribuïx en gran manera a la competència d'aprendre a aprendre, mentres que el plantejament d'elaboració de productes lingüístics i literaris, de manera individual o cooperativa, la situa clarament en el pla de les competències socials i cíviques i permet que s'estimule el sentit d'iniciativa i l'espe-

rit emprenedor. Finalment, l'estudi de les diverses varietats de la llengua i de les llengües parlades a Espanya i el coneixement de la pròpia literatura i de la literatura universal contribueixen al desenvolupament de la consciència i les expressions culturals.

En resum, l'eix del currículum d'esta assignatura persegueix la millora de la competència comunicativa de l'alumnat de manera que siga capaç d'interactuar satisfactòriament en tots els àmbits que formen o formaran part de la seua vida. Açò exigix una reflexió sobre el codi lingüístic propi i els mecanismes d'usos orals i escrits de cada llengua, les estratègies de comunicació comuna –i per tant transferibles– a totes les llengües que utilitzen o poden utilitzar, i la capacitat d'interpretar i valorar el món i de formar les seues pròpies opinions a través de la lectura crítica de les obres literàries més importants de tots els temps.

CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ SÉ curs d'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR

CONTINGUTS

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- ✕ Estratègies i normes d'interacció oral apreses: identificació de les característiques de la situació comunicativa per a adequar a esta les seues intervencions, respecte pel paper del moderador i per les intervencions i els sentiments, experiències, idees, opinions i coneixement dels altres, tècniques d'escolta activa. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.
- ✕ Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.
- ✕ Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.
- ✕ Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context.
- ✕ Formulació d'hipòtesis sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu, gestualitat, llenguatge corporal i postural).
- ✕ Planificació del contingut en l'expressió oral. Ús de suport gràfic.
- ✕ Organització del discurs a la situació.
- ✕ Ús d'estratègies de memòria visual i auditiva per a retindre la informació de textos expositius. Ús de suports gràfics i escrits, esquemes i resums per a memoritzar textos.
- ✕ Identificació, classificació i comparació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet, etc.
- ✕ Identificació dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, entrevista, reportatge, debat, publicitat. Estructura i característiques.
- ✕ Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones.
- ✕ Valoració crítica dels mitjans de comunicació, i distingir informació d'opinió i identificar la intenció comunicativa.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- ✕ Situacions de comunicació, dirigides o espontànies: debats i col·loquis sobre temes pròxims a les seues experiències.
- ✕ Organització del discurs: tècniques de reformulació i ús d'un llenguatge respectuós.
- ✕ Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.
- ✕ Identificació, comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià de diferent tipologia (narratiu, descriptiu, informatiu, instructiu, argumentatiu, etc.).

- ✗ Informació personal, familiar i de l'entorn pròxim.
- ✗ Reconeixement d'idees principals i secundàries, detalls rellevants i valors no explícits.
- ✗ Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris, ja treballats en els nivells anteriors i amb major grau de complexitat, de diferent tipologia (narracions, descripcions, instruccions, argumentacions, exposicions, definició de conceptes, conferències, etc.).
- ✗ Ús de fórmules de cortesia.
- ✗ Ús conscient dels recursos lingüístics i no lingüístics de l'expressió oral (gestos, entonació, etc.).
- ✗ Ús del llenguatge no discriminatori.
- ✗ Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.
- ✗ Memorització de textos literaris i no literaris de diferents gèneres adequats a la seua edat.
- ✗ Reproducció de fragments de contes, històries, acudits, prèviament escoltats en diferents suports, i mantenir l'estructura d'estos i usar les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques.
- ✗ Comprensió de textos orals procedents de la ràdio i televisió o d'Internet per a obtenir informació general sobre fets i esdeveniments d'actualitat i com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones que resulten significatius.
- ✗ Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social per mitjà de simulació o participació per a oferir i compartir informació.

CRITERIS D'AVUACIÓ

BL1.1. *Participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència respectant el moderador i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltar activament, identificar i respectar les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposar i reformular de forma organitzada les seues opinions amb un llenguatge respectuós.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competències socials i cíviques.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL1.2. *Identificar tipologies textuais i realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits de la informació verbal i no verbal de textos de l'àmbit escolar i social, i expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL1.3. *Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborar un guió previ amb una estructura coherent i utilitzar el vocabulari, l'entonació, la dicció adequades i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge no discriminatori.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL1.4. *Memoritzar i reproduir amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, i aplicar amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL1.5. *Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzar les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressar la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor i imitar, amb ajuda de guies, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir i compartir informació i opinió sobre temes pròxims a la seua experiència.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència digital.
- Competències socials i cíviques.

Bloc 2: COMUNICACIÓ ESCRITA: LLEGIR

CONTINGUTS

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- ✕ Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos periodístics en diaris locals (cos de la notícia i intenció comunicativa).
- ✕ Iniciació a l'estudi dels elements bàsics de textos instructius (reglaments, receptes, exàmens, etc.).
- ✕ Estudi dels elements bàsics de textos poètics (introducció als recursos expressius bàsics), teatrals (identificació dels textos dels diversos personatges per la tipografia diferenciada per als noms i els seus parlaments).
- ✕ Estudi dels elements bàsics de textos il·lustrats, d'àlbums i contes (extraient informació complementària de les il·lustracions i relacionant-la amb el significat del text) i iniciació a l'estudi del còmic (elements, text i dibuix, vinyeta, globus, onomatopeies, etc.).
- ✕ Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos argumentatius (plantejament de l'assumpte i dels seus arguments).
- ✕ Iniciació a l'estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos publicitaris (elements icònics i verbals d'una seqüència publicitària, interpretació de llenguatge figurat: personificacions i jocs de paraules).
- ✕ Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura a través d'informació paratextual (tipus de text, suport d'este, format, tipus de lletra, índexs, paraules clau i elements icònics), establir els objectius de la lectura (lúdic, busca o aprenentatge), anticipar hipòtesi i analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura; i després de la lectura (extraure conclusions sobre el que llig).
- ✕ Selecció de lectures personals de forma autònoma com a font de gaudi.
- ✕ Busca, localització i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals per a ampliar coneixements.
- ✕ Utilització de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurar les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient i responsable, fent ús d'entorns virtuals, pàgines infantils i juvenils, premsa local, enciclopèdies, diccionaris, repositoris en línia, etc.
- ✕ Utilització de manera autònoma de diferents tipus de biblioteques d'aula, centre, municipal, pública) i iniciació guiada a les virtuals, per a obtenir informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.
- ✕ Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.
- ✕ Iniciació en la busca de documents a través de catàlegs de biblioteca en línia, localitzar materials concrets: llibres, revistes, vídeos, cd, còmics, etc.
- ✕ Participació en les diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (blog de lectura del centre, etc.).

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- ✕ Lectura de qualsevol tipus de textos continus i discontinus, en distints suports: impresos, digitals i multimodals.
- ✕ Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació.
- ✕ Aplicació dels elements bàsics dels textos periodístics en diaris locals, instructius, poètics, teatrals i textos il·lustrats, d'àlbums i contes infantils a la comprensió i interpretació d'estos.
- ✕ Aplicació dels elements bàsics dels textos argumentatius a la comprensió i interpretació de cartes al director, exàmens, respostes, etc.

- ✗ Aplicació en treballs personals de la informació obtinguda en la busca, localització i lectura en distints tipus de textos i fonts documentals, i citar algunes referències bibliogràfiques: autor, editorial, gènere, il·lustracions, etc.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

BL2.1. *Llegir, amb supervisió, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons les seues preferències i interessos.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL2.2. *Interpretar, amb la supervisió d'un adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social, anticipar i reformular hipòtesi a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacar idees principals i secundàries i paraules clau, realitzar inferències i interpretar sentits figurats i significats no explícits, reconèixer l'estructura bàsica del text i expressar la seua opinió sobre el contingut i la intenció de l'autor.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL2.3. *Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació amb la supervisió de l'adult, comprovar la validesa de la font i utilitzar-la per a ampliar coneixements, i citar algunes referències bibliogràfiques.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència digital.

BL2.4. *Utilitzar de manera guiada diferents tipus de biblioteques de l'entorn social i virtual per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejar de forma guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament fent un ús responsable de materials i espais funcionals.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència digital.
- Competències socials i cíviques.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL2.5. *Participar de forma responsable en accions del pla lector del centre, com el seu blog de lectura, etc., per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, fer propostes i assumir responsabilitats en el desenrotllament d'algunes activitats.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competències socials i cíviques.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Consciència i expressions culturals.

Bloc 3: COMUNICACIÓ ESCRITA: ESCRIURE

CONTINGUTS

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- ✗ Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social.
- ✗ Ús en les produccions escrites d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.

- ✗ Planificació: organització del contingut segons la intenció comunicativa, el destinatari i el tipus de text, per a escriure textos periodístics (narratius i argumentatius) i publicitaris.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- ✗ Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos de l'àmbit escolar o social amb diferents intencions.
- ✗ Ús del llenguatge no verbal en les produccions escrites.
- ✗ Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites pròpies com en el dictat, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques.
- ✗ Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.
- ✗ Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració tant dels companys com d'un adult.
- ✗ Reescriptura.
- ✗ Participació activa i autònoma en l'avaluació, autoavaluació i coavaluació de produccions escrites, tant pròpies com alienes, amb la consulta de models i guies.
- ✗ Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.
- ✗ Redacció de textos periodístics narratius amb especial atenció al cos de la notícia i a la intenció comunicativa.
- ✗ Redacció de textos periodístics argumentatius.
- ✗ Redacció de textos publicitaris distingint entre elements icònics i verbals i amb ús de llenguatge figurat.
- ✗ Redacció guiada de textos instructius com a reglaments, receptes, exàmens, etc.
- ✗ Selecció de la informació de fonts variades, contrastant la seua fiabilitat.
- ✗ Presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, amb especial atenció als signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc.
- ✗ Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes digitals senzilles d'edició i presentació que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), així com la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.
- ✗ Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. e.: entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill.
- ✗ Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.
- ✗ Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

BL3.1. *Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactar l'esborrany, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzar els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL3.2. *Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectar errors amb ajuda de guies i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo, cuidar els seus aspectes formals i respectar les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL3.3. *Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva i reconèixer que pot no ser fiable, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics o ferramentes senzilles de presentació de continguts digitals per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions utilitzant diversos recursos de forma responsable.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència digital.
- Competència aprendre a aprendre.

Bloc 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

CONTINGUTS

CONTINGUTS COMUNS AMB LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

- ✗ Selecció de les definicions donades en el diccionari que més s'ajusten al context.
- ✗ L'estructura del diccionari i la seua aplicació per a la busca de qualsevol classe de paraula.
- ✗ Aspectes més rellevants sobre l'origen de les llengües d'Espanya.
- ✗ Interés per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.
- ✗ Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.
- ✗ Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació.
- ✗ Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprendre de forma autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció d'informació per a usar-la eficaçment. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat.
- ✗ Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.
- ✗ Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.
- ✗ Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.
- ✗ Desenvolupament de projectes en equip.
- ✗ Transformació d'idees en accions.
- ✗ Implicació personal i compliment de rols en les tasques d'equip.
- ✗ Acceptació de les aportacions i els punts de vista dels altres.
- ✗ Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc. i compartir informació i recursos.
- ✗ Ús dels recursos i activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals i discussió en fòrums.
- ✗ Gestió de la identitat digital i la privacitat en les ferramentes de comunicació de les TIC.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- ✗ Identificació dels diferents substantius i adjectius dins d'un text.
- ✗ El verb: temps (present, passat i futur), mode subjuntiu.
- ✗ Identificació de l'infinitiu dels verbs a partir de qualsevol de les seues formes.
- ✗ Classificació dels verbs en funció de la seua conjugació.
- ✗ Gènere dels adjectius de forma única i dels de doble forma.
- ✗ Les preposicions i conjuncions: identificació i memorització en diferents produccions orals i escrites.
- ✗ Els adverbis: usos i classificació.
- ✗ Els pronoms.
- ✗ Classificació dels verbs en regulars i irregulars.
- ✗ Ús adequat dels signes de puntuació: punt, coma, dos punts.
- ✗ Regles d'accentuació i dièresi.
- ✗ Regles per a la formació d'augmentatius i diminutius.
- ✗ Paraules homònimes.
- ✗ Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona.

- ✗ Separació de formes verbals en arrel i desinència.
- ✗ Inferència del subjecte i el predicat a partir del verb.
- ✗ Reconeixement i ús de les diferents classes de subjectes.
- ✗ Ús de diferents connectors.
- ✗ Varietats de la llengua.
- ✗ Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.

CRITERIS D'AVUACIÓ

BL4.1. *Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL4.2. *Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència digital.
- Competència aprendre a aprendre.

BL4.3. *Reconèixer els diferents tipus de subjectes per a elaborar oracions adequades al nivell, detectar errors i resoldre els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.

BL4.4. *Diferenciar les característiques històriques de les llengües d'Espanya, expressar la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència aprendre a aprendre.
- Competències socials i cíviques.

BL4.5. *Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentar resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fer-se preguntes i buscar ajuda si la necessita.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL4.6. *Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL4.7. *Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptar el seu rol i la seua tasca i esforçar-se per a aconseguir metes comunes, fer aportacions i valorar les dels altres, utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competències socials i cíviques.
- Competència aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL4.8. *Participar en equips de treball compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita amb un llenguatge no discriminatori, utilitzar ferramentes de comunicació de les TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.*

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència digital.
- Competències socials i cíviques.

Bloc 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA

CONTINGUTS

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- ✗ Identificació de les referències al narrador, als personatges (principals i secundaris), a l'espai i al temps en novel·les de gènere adequades a l'edat: d'aventures, de misteri, de ciència-ficció i de fantasia.
- ✗ Identificació d'estrofes a través de la lectura de textos poètics.
- ✗ Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció d'obres teatrals adequades a l'edat, a partir d'elements implícits.
- ✗ Identificació de recursos retòrics com a metàfores i hipèrbaton en textos literaris orals i escrits de l'àmbit escolar i en textos publicitaris.
- ✗ Reflexió sobre la identificació de qualsevol dels elements anteriors realitzada per un mateix o pels companys.
- ✗ Ús de les estratègies necessàries, individualment o en equip, d'escolta activa i lectura dialogada o comentada, en l'aula o en altres contextos socials com a biblioteques o altres contenidors d'informació, de fragments o obres de la literatura universal, adaptades a l'edat, presentades en formats i suports diversos, per a obtenir informació sobre elements com el medi ambient, la climatologia, la geografia o la història, entre altres, de l'entorn més pròxim i d'altres països i civilitzacions.
- ✗ Registre de la informació obtinguda en diversos mitjans per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica.
- ✗ Elaboració, de manera autònoma i col·laborativa, de poemes i relats amb elements fantàstics o imaginaris, ambdós amb ús de recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat per a mostrar-los en l'àmbit escolar en diferents suports.
- ✗ Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.
- ✗ Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell educatiu.
- ✗ Dramatització de textos no literaris com a diàlegs, problemes, situacions, etc.
- ✗ Representació, dramatització i creació d'escenes teatrals en grup partint de models previs amb sentit estètic i creativitat.
- ✗ Ús de les possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques (cos, moviment, veu) en representacions teatrals.
- ✗ Identificació de les característiques expressives i formals dels textos teatrals.
- ✗ Improvisació, individual i en grup, de contes organitzant la trama argumental i seqüenciant els fets.
- ✗ Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i coavaluació de les dramatitzacions dels companys de classe respectant els criteris prèviament acordats.

CRITERIS D'AVUACIÓ

BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la novel·la de gènere, les estrofes en textos poètics i les referències a la situació espaciotemporal en obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Consciència i expressions culturals.

BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural pròxim a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes tant clàssics com actuals dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, i qüestionar la validesa de la informació i citar algunes referències bibliogràfiques.

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competències digital.
- Competència aprendre a aprendre.
- Consciència i expressions culturals.

BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de manera autònoma o col·laborativa, narracions de ficció versemblants i poemes o cançons, utilitzar recursos retòrics i mètrics adequats al nivell, seguir amb supervisió les distintes fases de la creació textual.

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Consciència i expressions culturals.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions, de textos literaris i no literaris adequats al nivell, així com de textos propis, aplicar amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competències socials i cíviques.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Consciència i expressions culturals.

CRITERIS D'AVUACIÓ I ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVUABLES

Bloc 1: COMUNICACIÓ ORAL: PARLAR I ESCOLTAR

BL1.1. Participar en debats, col·loquis i exposicions sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència, adoptant diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, incorporant les intervencions dels altres i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant de forma organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.

BL1.1.1. Participa en situacions de comunicació oral respectant el torn de paraula i les normes i fórmules de cortesia utilitzant un llenguatge no discriminatori.

BL1.1.2. Participa en conversacions i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, posant-se en el lloc de l'altre i identificant i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor.

BL1.1.3. Participa en assemblees, entrevistes, exposicions, debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència adoptant diferents rols, mantenint el tema, incorporant les intervencions dels altres i exposant i reformulant de forma organitzada les seues opinions.

BL1.2. Identificar tipologies textuais, realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits i deduir el significat de paraules pel context de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.

BL1.2.1. Identifica, en textos orals, el tema, el destinatari, el propòsit del missatge i la intenció de l'emissor.

BL1.2.2. Reconeix, en textos orals, les idees principals i secundàries i algunes dades específiques del contingut de la comunicació.

BL1.2.3. Realitza inferències i interpreta sentits figurats i significats no explícits i dedueix el significat de paraules pel context en situacions de comunicació oral.

BL1.2.4. Identifica les distintes tipologies dels gèneres textuais orals que escolta: descriptives, narratives, expositives, instructives, argumentatives, predictives, etc.

BL1.2.5. Exposar les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor en situacions de comunicació oral.

BL1.3. Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborant un guió previ, adequant el discurs a la situació comunicativa, utilitzant una estructura coherent, un vocabulari, dicció i recursos no verbals correctes, a més d'un llenguatge no discriminatori.

BL1.3.1. Produïx amb supervisió textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu seleccionant el propòsit comunicatiu segons tipus de text: descripció, narració, informació, exposició, instrucció, argumentació, etc., elaborant un guió previ.

BL1.3.2. En debats i col·loquis utilitza un llenguatge formal sense expressions vulgars o col·loquials i la terminologia específica del tema. BL1.3.3. En conversacions i diàlegs adapta el llenguatge a la situació de comunicació i a les característiques personals i socioculturals del seu interlocutor i utilitza en tot moment un llenguatge no discriminatori.

BL1.3.4. En la producció de textos orals, organitza la informació seguint l'orde lògic de l'estructura textual utilitzant adequadament temps verbals, enllaços i marcadors textuais.

BL1.3.5. En la producció de textos orals, transmet les idees de forma completa, progressiva i ordenada, mantenint el tema, proporcionant exemples adequats i evitant repeticions, detalls o anècdotes irrellevants.

BL1.3.6. Controla l'entonació i la dicció i recolza el discurs amb gestos adequats i expressius.

BL1.4. Memoritzar i reproduir, individualment i en grup, textos literaris i no literaris adequats al nivell i pròxims als seus gustos i interessos, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant, amb creativitat, les estratègies d'expressió oral adequades.

BL1.4.1. Memoritza textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu prèviament escoltats o llegits en diferents formats.

BL1.4.2. Reproduïx, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral del nivell educatiu.

BL1.5. Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitar, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.

BL1.5.1. Interpreta textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.

BL1.5.2. Imita, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi de textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.

Bloc 2: Comunicació escrita: Llegir

BL2.1. Llegir per iniciativa pròpia, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge, segons les seues preferències i interessos, donant raons de les seues eleccions.

BL2.1.1. Llig en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme correctes, adequant-se al format i a l'estructura textual.

BL2.1.2. Llig per iniciativa pròpia, textos de l'àmbit escolar i social per a gaudi personal i com a suport a les tasques d'aprenentatge.

BL2.1.3. Tria les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons les seues preferències i interessos donant raons de les seues eleccions.

BL2.2. Interpretar, de forma autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social establint els objectius de la lectura, anticipant i reformulant hipòtesis a través d'elements del context, inferint elements contextuais no explícits, identificant la tipologia del text i exposant les seues conclusions personals sobre el contingut i la intenció de l'autor.

BL2.2.1. Identifica el tema, el destinatari, el propòsit del text i la intenció de l'autor.

BL2.2.2. Anticipa hipòtesis, les comprova i reformula si és necessari, a través del títol, les il·lustracions i altres elements icònics i de format, dels capítols, l'índex i altres elements no explícits del context.

BL2.2.3. Establix adequadament els objectius de la lectura segons la naturalesa de la tasca.

BL2.2.4. Destaca idees principals, secundàries i paraules clau i localitza informació específica que dona resposta a preguntes plantejades.

BL2.2.5. Realitza inferències i interpreta sentits figurats i significats no explícits.

BL2.2.6. Identifica les tipologies textuais (descriptives, narratives, expositives, instructives, argumentatives, predictives, etc.) i els distints gèneres textuais.

BL2.2.7. Exposa les seues conclusions personals sobre el contingut del text i la intenció de l'autor.

BL2.3. Llegir en mitjans digitals, de forma autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social contrastant la informació i utilitzar de manera eficient i responsable ferramentes de busca i visualització digital i entorns virtuals, per a buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació per a ampliar coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, citant les referències bibliogràfiques.

BL2.3.1. Llig en mitjans digitals, de forma autònoma, reflexiva i dialogada, amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social contrastant la informació i citant les referències bibliogràfiques.

BL2.3.2. Utilitza de manera eficient i responsable ferramentes de busca i visualització digital i entorns virtuals.

BL2.3.3. Busca, selecciona i emmagatzema digitalment informació per a ampliar coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.

BL2.4. Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejant de forma guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament, fent un ús responsable de materials i espais funcionals.

BL2.4.1. Utilitza, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques (aula, centre, entorn social i virtual) per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.

BL2.4.2. Reconeix i utilitza, de forma responsable, els sistemes d'ordenació, classificació, gestió de les biblioteques que freqüenta, i maneja, de forma guiada, els catàlegs en línia.

BL2.4.3. Reconeix i respecta les normes de funcionament de la biblioteca fent un ús responsable de materials i espais funcionals.

BL2.5. Participar de forma responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre, com a videofòrums, lectures dialògiques, etc., per a millorar la seua competència lectora i refermar l'hàbit lector, fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i desenrotllament d'algunes activitats.

BL2.5.1. Participa de forma responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre i el nivell educatiu, per a millorar la seua competència lectora i per a refermar l'hàbit lector.

BL2.5.2. Col·labora fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i el desenrotllament d'algunes activitats.

Bloc 3: Comunicació escrita: escriure

BL3.1. Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, adequant el contingut a la situació de comunicació, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.

BL3.1.1. Participa en el procés col·lectiu de planificació i escriptura fent propostes i col·laborant amb els seus companys.

BL3.1.2. Estableix adequadament el propòsit comunicatiu segons el Tipus de text escrit: descripció, narració, informació, exposició, instrucció, argumentació, ajustant-se al tema i al destinatari.

BL3.1.3. Busca informació sobre el tema i l'organitza de forma adequada per a utilitzar-la en el procés de redacció.

BL3.1.4. Quan redacta els textos distribueix la informació seguint l'orde lògic de l'estructura textual, utilitzant adequadament temps verbals, enllaços i marcadors textuais.

BL3.1.5. Quan redacta els textos transmet les idees de forma completa, progressiva i ordenada, mantenint el tema, proporcionant exemples adequats i evitant repeticions, detalls o anècdotes irrelevantes.

BL3.1.6. Quan redacta els textos adapta el llenguatge a la situació de comunicació i a les característiques personals i socioculturals del destinatari.

BL3.1.7. Quan redacta els textos utilitza la terminologia específica del tema i un llenguatge formal, sense expressions vulgars o col·loquials.

BL3.1.8. Quan redacta els textos utilitza els recursos lingüístics adequats al gènere textual amb creativitat i sentit estètic.

BL3.1.9. Quan redacta els textos utilitza en tot moment un llenguatge no discriminatori.

BL3.2. Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb autonomia i resolent els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final, presentar-lo cuidant els aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.

BL3.2.1. Participa en el procés col·lectiu de revisió de textos escrits fent propostes i col·laborant amb els seus companys.

BL3.2.2. Detecta errors amb autonomia i resol els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada.

BL3.2.3. Reescriu el text corregint els errors gramaticals i ortogràfics detectats en el procés de revisió.

BL3.2.4. Presenta en paper els seus escrits amb bona cal·ligrafia i un format de presentació adequat al gènere textual.

BL3.2.5. Presenta digitalment els seus escrits utilitzant adequadament els elements d'inserció i amb un format de presentació adequat al gènere textual.

BL3.3. Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda, durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals, per a utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions, utilitzant els diversos recursos de manera responsable.

BL3.3.1. Organitza la informació, obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva, en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals.

BL3.3.2. Utilitza la informació organitzada en les tasques d'aprenentatge o per a comunicar conclusions, citant les referències bibliogràfiques utilitzades.

BL3.3.3. Utilitza la informació organitzada per a memoritzar els coneixements de forma comprensiva.

BL3.3.4. Utilitza els diversos recursos tecnològics de manera eficient i responsable.

Bloc 4: Coneixement de la Llengua

BL4.1. Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys

BL4.1.1. Aplica els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic, la fonètica i la gramàtica, així com les regles d'ortografia adequats al nivell educatiu adquirits en un procés de reflexió individual i col·lectiu per a integrar-los de forma efectiva en les diferents situacions comunicatives.

BL4.1.2. Revisa, amb supervisió i amb la col·laboració dels seus companys, els textos elaborats, detectant errors i resolent dubtes sobre la utilització correcta en el text dels elements bàsics del sistema lingüístic.

BL4.2. Utilitzar, amb autonomia, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris bilingües, pàgines web i tesaurus per a trobar paraules), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.

BL4.2.1. Utilitza amb progressiva autonomia diferents tipus de diccionaris en línia i impresos adequats al nivell educatiu per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació elaboració i revisió de textos.

BL4.3. Reconèixer les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració per a elaborar oracions adequades al nivell educatiu, detectant errors i resolent els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.

BL4.3.1. Reconeix el concepte d'oració simple i els seus tipus i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions que milloren les seues destreses lingüístiques.

BL4.3.2. Diferencia el subjecte i el predicat i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions simples que milloren les seues destreses lingüístiques.

BL4.3.3. Reconeix la concordança dels elements constitutius de l'oració i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions simples que milloren les seues destreses lingüístiques.

BL4.3.4. Reconeix diferents tipus de subjectes i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions simples que milloren les seues destreses lingüístiques.

BL4.3.5. Reconeix les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració i utilitza estos coneixements per a comprendre i construir oracions que milloren les seues destreses lingüístiques.

BL4.4. Diferenciar les característiques socioculturals de les llengües d'Espanya i del valencià, expressant la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants, detectant errors i resolent els seus dubtes de forma reflexiva i dialogada.

BL4.4.1. Diferencia els trets distintius de les llengües cooficials per a reconèixer-los en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar.

BL4.4.2. Diferencia les característiques més significatives de les varietats de la llengua per a reconèixer-les en produccions orals i escrites, pròpies i alienes, dins i fora de l'àmbit escolar, expressant valoració i respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants.

BL4.5. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.

BL4.5.1. Interpreta les demandes de les tasques d'aprenentatge.

BL4.5.2. Manté la concentració mentre realitza les tasques d'aprenentatge.

BL4.5.3. Mostra perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, s'esforça i manté la calma i la motivació mentre realitza les tasques d'aprenentatge.

BL4.5.4. Intenta resoldre els dubtes que sorgixen mentre realitza una tasca d'aprenentatge pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.

BL4.6. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació, detallant les millores realitzades.

BL4.6.1. Planifica la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposant un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionant els materials i estimant el temps per a cada pas.

BL4.6.2. Avalua el desenrotllament del procés i el va adaptant als canvis i imprevistos.

BL4.6.3. Avalua el procés seguit i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació i detallant les millores realitzades.

BL4.7. Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant als altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

BL4.7.1. Participa en la planificació de metes comunes i en la presa de decisions raonades fent propostes valuoses quan actua en equips de treball.

BL4.7.2. Es responsabilitza del seu rol i la seua tasca, reconeix el treball alié i anima als altres membres del grup.

BL4.7.3. Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

BL4.8. Participar en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita, amb un llenguatge no discriminatori, utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.

BL4.8.1. Participa en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita, utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge de forma eficaç.

BL4.8.2. Aplica bones formes de conducta en la comunicació i prevé, denuncia i protegeix altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.

BL4.8.3. Utilitza en tot moment un llenguatge no discriminatori.

Bloc 5: Educació Literària

BL5.1. Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la biografia i l'autobiografia, les característiques formals dels textos poètics i teatrals, i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.

BL5.1.1. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques i els elements distintius dels gèneres narratius, poètics i teatrals quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.

BL5.1.2. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques i els elements bàsics de contes i altres relats, poemes i cançons quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.

BL5.1.3. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les característiques i els elements bàsics de la novel·la de gènere, la biografia i l'autobiografia quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura o audició col·lectiva.

BL5.1.4. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària les estrofes en textos poètics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva i recitat.

BL5.1.5. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, les referències a la situació espaciotemporal en obres teatrals quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva i dramatització.

BL5.1.6. Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, alguns recursos retòrics com a comparació, jocs de paraules, hipèrbole, metàfora, al·literació, metonímia i hipèrbaton quan apareixen en textos literaris i d'altres tipus.

BL5.2. Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, contrastant la informació i citant les referències bibliogràfiques.

BL5.2.1. Busca, selecciona i emmagatzema digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i sobre altres civilitzacions, a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.

BL5.2.2. Contrasta la informació sobre l'entorn social i cultural i sobre altres civilitzacions abans de seleccionar-la i cita les referències bibliogràfiques.

BL5.3. Escriure amb sentit estètic i creativitat, de forma autònoma o col·laborativa, narracions i obres de teatre originals i versemblants i poemes o cançons, utilitzant els recursos retòrics i mètrics del nivell educatiu, en les distintes fases de la creació textual.

BL5.3.1. Elabora, oralment i per escrit, amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa, contes, microrelats i narracions de ficció versemblants utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita, seguint, amb supervisió, les distintes fases de la creació textual.

BL5.3.2. Elabora, oralment i per escrit, amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa textos poètics i cançons de divers tipus i complexitat, utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita, seguint, amb supervisió, les distintes fases de la creació textual.

BL5.3.3. Escriu amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa, fragments i obres de teatre originals i versemblants de divers tipus i complexitat utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita seguint, amb supervisió, les distintes fases de la creació textual.

BL5.4. Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell educatiu, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.

BL5.4.1. Participa, de forma responsable i per iniciativa pròpia, en produccions col·lectives dramatitzades i de teatre, per a millorar la seua competència lingüística i les seues habilitats expressives i com a font de gaudi personal.

BL5.4.2. Realitza dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les tècniques expressives i teatrals apreses.

BL5.4.3. Col·labora en l'organització de produccions col·lectives fent propostes i assumint responsabilitats en el desenrotllament d'algunes activitats.

